

Jezerní ostrov Innisfree
The Lake Isle of Innisfree

JEZERNÍ OSTROV INNISFREE

přeložil Jiří Valja

*Já zvednu se a půjdu, půjdu hned k Innisfree,
tam z haluzí a hlíny chýši si postavím,
abych byl sám jen s úlem, políčkem fazolí
a se včelím rojem bzučavým.*

*Tam najdu trochu míru, kane mír po kapkách,
při cvrčícím zpěvu kane závojem jitra lék.
Tam třpytí se i půlnoc, v polednách září nach
a večer má křídla konopek.*

*Já zvednu se a půjdu, vždyť ve dne, za noci
z jezerních břehů slyším pleskot vod slabounce.
Na šedé dlažbě stojím, na prašné silnici
a ten zvuk mě bere za srdce.*

THE LAKE ISLE OF INNISFREE

William Butler Yeats, 1892

*I will arise and go now, and go to Innisfree,
And a small cabin build there, of clay and wattles made;
Nine bean-rows will I have there, a hive for the honeybee,
And live alone in the bee-loud glade.*

*And I shall have some peace there, for peace comes dropping slow,
Dropping from the veils of the morning to where the cricket sings;
There midnight's all a glimmer, and noon a purple glow,
And evening full of the linnet's wings.*

*I will arise and go now, for always night and day
I hear lake water lapping with low sounds by the shore;
While I stand on the roadway, or on the pavements grey,
I hear it in the deep heart's core.*

Průvodní a technická zpráva

Irové slaví 150. výročí narození jednoho ze svých nejvýznamnějších básníků. V rámci celoročních oslav byla vypsána otevřená soutěž pro architekty a umělce s cílem vytvořit dočasnou instalaci na jezerní ostrov Innisfree inspirovanou stejnojmennou básní Williama Butlera Yeatse. Práce ze zadání soutěže přímo vychází, bez ambice se jí účastnit.

Z oficiálního zadání (volně přeloženo)

Mezinárodní architektonická soutěž „... of Clay and Wattles Made“ byla otevřena konceptuálním interpretacím básně Lake Isle of Innisfree (Jezerní ostrov Innisfree) z roku 1892.

Úvod

Na pomezí Evropy a Atlantiku, v zemi, kde je možné sledovat jednu z nej-souvislejších linií historie lidstva, se nachází hrabství Sligo, označované jako Yeatsův kraj. Těžko by člověk na smaragdovém ostrově hledal region, kde se stopa člověka projevuje významněji; nachází se zde neskutečné množství archeologických monumentů a zbytků osídlení; ledovcem modelovaná krajina je přímo protkaná příběhy vyprávěnými po generace. Severozápad odjakživa přitahoval mnoho výtvarníků, muzikantů, spisovatelů, návrhářů a dalších tvůrců. Duch místa podpořil tvořivot napříč dobami, což je zejména patrné v práci WB Yeatse.

„... of Clay and Wattles Made“ se v této tradici snaží pokračovat.

Úkol

Úkolem je navrhnout dočasnou instalaci na ostrov Innisfree inspirovanou básní WB Yeatse z roku 1892 a současnými architektonickými přístupy. Soutěž tak představuje jedinečnou příležitost navrhovat do velice citlivé a chráněné lokality, bez možnosti trvale zasáhnout. Očekávány jsou inovativní a odvážné návrhy umělců a architektů. Záměrem soutěže je také poukázat na potenciál architektury násobit zážitek z místa pozoruhodné přírodní krásy.

„... of Clay and Wattles Made“ je součástí významné události Yeats2015. Soutěž by měla přispět do debaty o dočasných a experimentálních instalacích, stejně tak jako o tvoření místa v kontextu citlivého životního prostředí tak, aby jeho harmonie zůstala nenarušena.

Funkce

Využití není nijak blíže specifikováno, zásah může být navržen jako čistě sochařské či interaktivní dílo. Místo zásahu se však zcela určitě staně středem pozornosti nejen během nejdůležitějšího dne celé akce – Yeats Day 2015 (13. června). Hlavní program se bude odehrávat v galerii The Model ve městě Sligo, kam se bude nepřetržitě vysílat z místa zásahu.

Komentář k zadání

Výsledkem soutěže otevřené praktikujícím umělcům a architektům má být realizace vítězného návrhu. Bude se tak dít před 13.červnem, dnem Yeatsových 150.narozenin. Instalace je tak pomyslným darem k jeho výročí a má se stát středem pozornosti letních měsíců plných oslav. V září by měla být přesunuta do kampusu vysoké školy IT Sligo. Studentské práce jsou přijímány a vyhodnocovány zvlášť, nerealizují se. Vzhledem k brzkému ukončení soutěže, a tedy nemožnosti se jí účastnit jsem ve svém projektu nebrala jako určující striktní omezení týkající se některých technických parametrů a rozpočtu. Jedná se o projekt ideový, tak jako ve studentské kategorii soutěže.

Průvodní zpráva

Ostrov je zahalen do mlžného oparu. Trochu se schovává, za chvíli mu vykujuje čepice z korun hustého porostu Ne a ne se celý ukázat. Snad se nestydí? A odkud se ta mlha bere? Vždyť není ani podzim, ani ráno... to je zmatek! To počasí si dělá opravdu co chce.

Pohupujeme se už několik minut na loďce přivázané u paty nekonečného mola. Čekáme na přítele, asi trochu zabloudil v houštinách.

Jen co k nám naskočil, odrážíme se od břehu a pomalu pádlujeme vstříc bílému obláčku splývajícímu s hladinou jezera. Nese se odtamtud monotónní syčivý zvuk, který nás prve trochu znepokojil, ale zcela jistě upoutal pozornost. Po chvilce už jsme ho přestali vnímat, stal se součástí okamžiku.

Pomalou vplouváme do neznáma. Už není skoro vidět na špičku lodi. Páni, to je zvláštní. Je tu hrozné vlhko, budeme za chvíli úplně mokří. Proč jsme si doma nevzali pláštěnky?

Voda je všude kolem nás, jsme přímo ponořeni, ale přitom máme těla nad hladinou. Plujeme dál. Teď už ale opravdu pomaličku, nevidíme na krok, vní máme jen rozmazané kontury něčeho před námi... bum. Co to je? Aha! Tady je plošina. Uplně maličká, ale můžeme tu vystoupit. Kde to jsme? Zahaleni v mlze, v hučícím oblaku. Ahoj ostrove!

Technická zpráva

Mlha je vyráběna soustavou trysek, které stříkají miniaturní kapičky jezerní vody. Ta je čerpána a filtrována na nejbližším břehu pevniny a k tryskám je přiváděna vysokotlakým potrubím taženým po dně jezera.

Trysky jsou našroubovány na tyčích délky 2m, částečně ponořených pod hladinou, kde se zapojují do prstence potrubí. Oběh je rozdělen na několik úseků. Celkem je zde umístěno 190 tyčí s tryskami ve vzdálenosti 2m.

Výkon čerpadla ovládá zařízení, které funguje na základě údajů, jež jsou měřeny o kus dál v malé meteostanici. Vyhodnocuje se rychlost větru, teplota, a vlhkost vzduchu. Mlha je vyráběna bez přestávky celý den.

Na jihovýchodním břehu od ostrova, v místě, kde vyúsťuje místní komunikace je malé, 1,6m široké betonové molo. K němu je připevněn plovoucí kus ze dřeva, jež molo prodlužuje o trojnásobek délky. Kotví se ke stávajícímu betonovému molu a zároveň provazen spojen s gabiony umístěnými na dně jezera

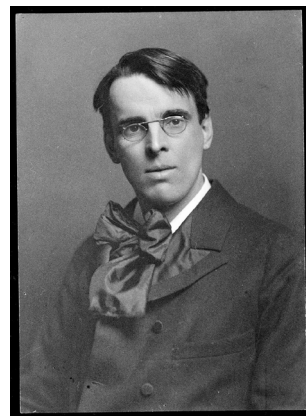
Yeats2015

Událost roku

Yeats2015 uvádí regionální, národní i nadnárodní sérii výstav, představení, přednášek, festivalů, koncertů, čtení, debat a promítání.

Kulturní akce soustředěné ve městech Sligo, Galway, Dublin, Londýn a v dalších hrabstvích napříč Irskem nabízejí bohatý program. Srdcem celé akce je Sligo, Yeatsův „duchovní domov“, kde se oslavy neomezují pouze na Nobelovou cenou oceněného básníka, ale jsou odkazem celé tvůrčí rodiny – otci Johnovi a jeho talentovaným sourozencům Jackovi, Susan a Elizabeth.

V souvislosti s jedním z nejvýznamnějších irských umělců, Yeats2015 je okamžikem k oslavě a šíření kreativity v Irsku i za jeho hranicemi a k opětovnému uvážení role kultury, společnosti a umění v současném světě.

William Butler Yeats

* 13. 6. 1865 Dublin, Irsko

† 28. 1.1939 Menton, Francie

Básník, dramatik, esejista

nositel Nobelovy ceny za literaturu z roku 1923

jedna z nejvýznamnějších postav irské historie

WB Yeats se narodil v Dublinu do rodiny právníka a známého malíře portrétů. Nejen William projevoval umělecké nadání od raného věku - jeho bratr John byl skvělým malířem, sestry Elizabeth a Susan zasvětily život grafice a tisku. V irské kultuře je tak dobře zakořeněná celá Yeatsova rodina. Vyrůstal sice v Londýně, ale prázdniny trávil společně se svými sourozenci u prarodičů na severozápadě Irska - u města Sligo. Zdejší kraj ho zasáhl natolik, aby se stal hlavním inspiračním zdrojem jeho tvorby. Při toulkách touto jedinečnou krajinou naslouchal příběhům a legendám, jež mu živě vyprávěli místní obyvatelé.

Od mládí byl velice aktivní v mnoha společnostech, které se snažili o obrození irské literatury - stal se přední osobností irského národního obrození, tzv. Keltské renesance. Lidová tvorba a keltská mytologie se znovu dostávají do popředí zájmu. V Dublinu spoluzaložil irské divadlo, dnes známé jako Abbey Theatre. Angažoval se také v politice.

Obdivoval se japonskému dvorskému divadlu Nô, zajímal se o spiritismus a okultismus, stal se jedním z nejvýznamnějších literátů 20.století píšících v angličtině.

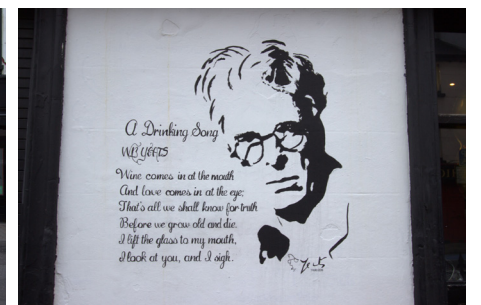
Kontrast umění a života, symbolismus, mytologie, ideál krásy v kontrastu se zmatkem moderního světa patří mezi jeho hlavní témata.

Díky své poezii proslavil mnoho míst především na severozápadním pobřeží Irska. Říká se mu Yeatsův kraj a Sligo je městem jeho poezie.

„always inspired poetry, which, in a highly artistic form, gives expression to the spirit of a whole nation“.

komentář poroty při udílení Nobelovy ceny

Sligo je živým sborníkem Yeatsovy poezie. Na fasádách, zdech uvnitř i vně, na lístečcích povalujících se na stole jsou zvěčněné jeho básně. Každý je zná, alespoň jednu má neustále na paměti. V jednom z tradičních irských pubů se v každé poledne a šesté hodině večerní náhodně zvedne někdo z návštěvníků a některou z Yeatsových básní veřejně zrecituje. Je až k neuvěření, jak tím místní žijí.

Yeatsův kraj

Ben Bulbin

Glencar Lake & Waterfall

Drumcliff

Rosses Point

Strandhill

Sligo

Knocknarea

Lough Gill

Dromahair

Místo

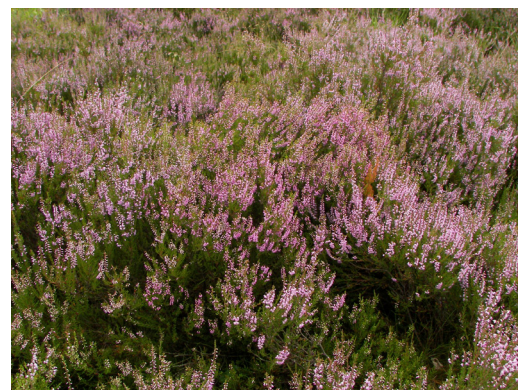
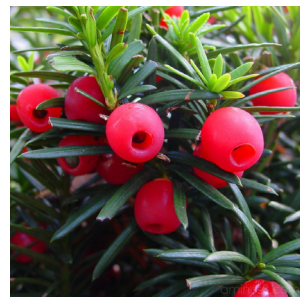
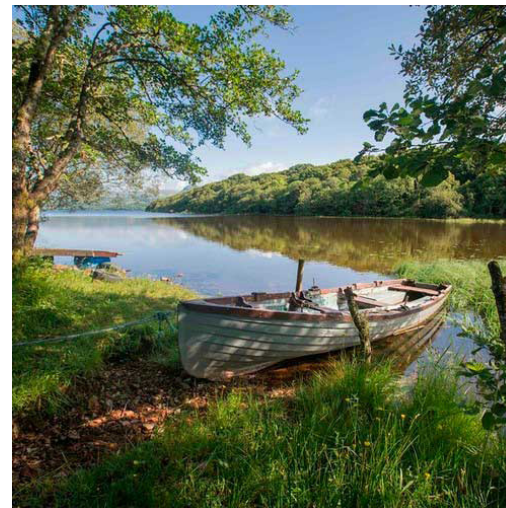
Jezero Lough Gill je eutrofní jezero (vody obsahují vysoký podíl živin) dosahující délky 8 km a maximální šířky 2 km. Je součástí chráněné krajinné oblasti a vyskytuje se zde mnoho vyjímečných druhů rostlin a živočichů. Na jezeře je kolem dvacítky ostrovů, největší z nich Church Island leží téměř ve středu jezera a nacházejí se na něm ruiny starého kostela.

Vápencové břehy jezera strmě klesají až k hloubce přes 20 m, nenachází se zde proto nijak velké množství vodních rostlin.

Okolní kopce mají okolo 300 - 400 m výšky a vytváří divoce modelované panorama. Jsou relativně hustě zalesněné, což je ojedinělé v typicky ploché irské krajině. Na jihu jezera je například starý bukový les známý pod názvem Slish Wood, kde se daří zachovávat některé atypické druhy vegetace. Za zmínku stojí například Strawberry Tree, Strom, na němž rostou malé žlutočervené plody připomínající jahody - Lough Gill je jedno z mála míst na světě, kde tento druh roste.

Nedotknutelná krajina, kde se počasí neustále mění a déšť už nikdo nebere vážně. Specifická situace na pomezí Atlantiku, odkud neustále fouká a zároveň síla Golfského proudu, díky níž je země tak zelená. Severozápad je pitoreskní krajinou plnou překvapení.

“When I was a young lad in the town of Sligo I read Thoreau’s essays and wanted to live in a hut on an island in Lough Gill called Innisfree, which means ‘heather island’. I wrote the poem in London when I was about twenty-three. One day in the Strand I heard a little tinkle of water and saw in a in a shop window a little jet of water balancing a ball on the top. It was an advertisement I think for cooling drinks but it set me thinking of Sligo and the lake water. I think there is only one obscurity in the poem — I speak of noon as a ‘purple glow’; I must have meant by that the reflection of heather in the water.”

Situace širších vztahů (1:25 000)

„The Sleeping Giant“

Sligo

Church Island

Lough Gill

Innisfree

Cottage Island

řešené území

Dromahair

1 km

Situace řešeného území

Vizualizace

Neustále se měnící okolní podmínky ovlivňují vytvářenou mlhu. Ta je pak dynamickým prvkem, na němž lze veškeré změny počasí pozorovat.

Neuchopitelná, nepředvídatelná.

Její podoba se bude měnit v závislosti na rychlosti a směru větru, teplotě vzduchu a jeho vlhkosti. Zásadní pro naše vnímání je též světlo a aktuální světelné podmínky. Jinak se nám okolí jeví, je-li pod mrakem, jinak za slunečného dne. Mění se barvy, ostrost obrazu i dohlednost.

„... tak krajina vlivem mraků a mlhy ztrácí přesné kontury“

Pozdrav z Irska

(1:1000)

VYSOKOTLAKÉ POTRUBÍ
PP, DN300

SOUSTAVA TRYSEK PO 2m
(190KS SOUSTAV CELKEM)
NEREZ/MOSAZ

ČERPADLO+FILTR

PROTAŽENÍ EL.SÍTĚ

PRODLOUŽENÍ MOLA
(DŘEVO – PRKNA)

Technické řešení - schema

